

” Gammelt og Nytt ”

Nr.3 2007

Medlemsblad for Båtsfjord Historie og Museumslag

Første styremøte i eget hus.

Fra venstre Wanja, Tove, Randi, Alex, Gerd Karin og Arne Martin. Ingunn var ikke til stede

Båtsfjord Historie- og Museumslag har nå overtatt Lensmannsgata 4 fra Båtsfjord kommune. Vi hadde vårt første styremøte der, mandag 27.august. På møtet ble det bestemt at vi skulle vaske ned, male og gjøre litt snekkerarbeid på dugnad. Det blir dugnad der hver mandag og tirsdag utover høsten. Vi starter begge dagene kl.18.00

Lederen har ordet.

Nå er sommeren over, og høsten er her igjen. Det er tid for å gjøre en innsats for lag og foreninger. Vi i Båtsfjord Historie- og Museumslag, har overtatt Lensmannsgata 4, og er i gang med dugnad der. Vi skal vaske, male og gjøre litt snekkerarbeid, før vi begynner å lage en utstilling av alle gjenstandene vi har samlet inn.

Vårt mål er at vi skal kunne ha offisiell åpning av museumet (Lensmannsgata 4), under Båtsfjord i Fest i 2008.

Når dette leses, er kommunevalget over! Jeg håper at det nye kommunestyret ser verdien, og setter pris på det arbeid vi gjør for å ta vare på Båtsfjords historie. Mitt ønske er at de kan gi oss et årlig tilskudd til drift av Båtsfjord Museum!

I dette nr. av Gammelt og Nytt, kan du lese et referat fra et Herrestyremøte i 1915 ang. renhold i butikker, om en tragedie på sjøen i 1940 og et leserinnlegg fra Lofotposten i 1946 ang. hvor dampskipskaiene og fryselager skulle plasseres.

Ha en fin høst, og husk at vi har dugnad hver mandag og tirsdag
Alex

En sjøens tragedie.

To Makkaur-fiskere død av parafinosforgiftning på sjøen.

En sørgelig tildragelse har funnet sted på fiskefeltet utenfor Makkaur i denne uke, antagelig i løpet av tirsdagen. En liten motorsjark på om lag 24 fot med 3 manns besetning, gikk ut for å sette line mandag. De skulle ut i bakken, vel en times gang fra Makkaur, og tirsdag morgen ble båten sett av en annen farkost som gikk forbi. Den lå da og dro line.
fortsettelse neste side

Imidlertid kom ikke båten opp iløpet av tirsdagen, og onsdag morgen ble det sendt etterlysning gjennom kringkastingen, og en skøyte ble også sendt ut for å lete. Skøyten så dog intet til den savnede båt, men torsdag kom en Vardøskøyte, nemlig Rudolf Rudolfsens, opp med Makkaurskøyten på slep. Og de kunne da fortelle at en tragedie var blitt utspilt, idet to av mannskapet var funnet døde, mens den tredje var så forkommen, at han ikke kunne gjøre rede for hva som var foregått.

Rudolfsen forteller til politiet at han var på opptur da han fikk se en båt som lå og drev. Det var ca 15-20 kvartmil ut i ONO-lig retning. Det var adskillig sjø og de brukte tåkeluren da det ikke var folk å se på dekket, og det kom da opp en mann av lugaren, men de fikk ikke noe rede på ham – på spørsmål om det var noe iveien, svarte han benektende – bare at han ikke kunne få liv i mannskapet, sa han. Og da de bød ham slep, svarte han at det ikke var nødvendig. Imidlertid skjønte Rudolfsen at det måtte være noe galt fatt, og de fikk da tiltrods for sjøen, satt en mann om bord. De tok med en gang båten på slep, men da de skulle sette mannen som tilhørte båten til å styre, klarte han ikke det engang. Da man skulle se etter i lugaren, viste det seg at 2 mann lå døde der nede.

Om årsaken til ulykken mener Rudolfsen at det må være os fra lampen som har drept de to. Man hadde nemlig ikke almindelig parafin om bord, og etter at mannskapet hadde trukket lina, gikk de ned i lugaren og tente lampen som var fylt med solarolje. Og denne som ikke egner seg til slikt bruk, har meget lett for å ose, og antagelig har mannskapet tatt seg en blund etter maten- med den følge at de to satte livet til. Lampen i lugaren var aldeles svart av røyk. Det ser også ut til at motoren har vært i gang Inntil den har stanset av seg sjøl av mangel på olje.

De omkomnes navn er: Magnar Kristiansen og Albert Johansen Kristiansen var 30 år gammel, ugift, men mor å forsørge. Johansen var 52 år, gift, og et barn på 11år samt en voksen datter.

Viktor Mikalsen som berget seg, er 30 år, gift og har 4 barn. Han er etter omstendighetene bra nå, men husker intet av det som har skjedd.

Overlege Sørsdal ved Vardø sykehus bekrefter på vår forespørsel at dødsårsaken er kulloxydforgiftning. Døden var inntruffet antagelig minst 12 timer før de ble bragt i land, muligens noe mer.

Finnmarken 1940

HERREDSTYRE FRA 1915.

Den 23.april 1915 ble det avholdt Herredstyremøte, der bl.a. forskrifter for renhold i butikker ble behandlet.

Forskrifter for renhold i butikker i Vardø herred.

"Vardø helseråds forslag til forskrifter for renhold i butikker i Vardø herred:

§ 1

I butikker skal anbringes et tilstrækkelig antal spyttbakker. Disse skal være halvfylt med sagmugg, torvstrø eller våt sand. De må hver dag rengjøres. Plakater med forbud mot at spytte på gulvet skal være opslått på iøinefallende steder i butikken.

§ 2

Matvarer må ikke indpakkes i brukt eller urent papir (f.eks.gamle aviser).

§ 3

I hver butikk skal forefindes vaskevandstell med rent vand, sæpe og håndklær, og den som expederer kunder skal jævnlig vaske sine hænder.

§ 4

Vægtskåler og hulmål, disken og de hylder hvor matvarer opbevares, skal hver dag vaskes, og gulvet tørres av med våt klut (tue). Skuring av gulvet må foretages mindst en gang ukentlig. Tørfeining er på det strengeste forbudt.

§ 5

Der må ikke tillates kunderne at rote om i brødkasser, skuffer eller på hylder hvor matvarer opbevares, Brødkasser skal være forsynt med tæt lås og stå indenfor disken.

§ 6

Et exemplar av disse forskrifter skal findes opslått på et iøinefallende sted i hver butikk.

Beslutning:

Samtlige paragrafer som foreslått, med undtagelse av § 4, for hvilket herr Joh. Isaksen fremsatte sådant forslag til endring: § 4 første punktum sættes:" 2 ganger ukentlig" isteden for "hver dag". Isaksens forslag vedtokes enstemmig.

Heilt til jeg fylte tretten år trudde jeg navnet mitt var "Hold kjeft"

M/Tr ”Persfjord” siste reise!

M/tr Persfjord på tur ut Båtsfjord for siste gang.

Tråleren "Persfjord" forlot Båtsfjord for siste gang fredag 13.juli 2007. "Persfjord" ble bygget i 1971 for Båtsfjord Havfiskeselskap. Den har vært en trofast leverandør av fisk til Aker Seafoods (Aarsæthers) anlegg i Båtsfjord. Den går nå sørover for å legges i opplag.

Alex

Fra rettssalen.

De fastholder altså at DE bare kastet tomater på Deres svigermor.

Ja herr dommer.

Hvordan kunne hun da få så store skader? De var på boks.

Det må spares på maten.

London: Den britiske forsyningsminister har holdt en tale i Portsmouth hvor han uttalte at han måtte gjenta sin oppfordring til det britiske folk om å innrede seg på et enklere liv. Engelskmennene må være sparsomme med matvarer og han erklærte at man vilde gå til skarpeste forholdregler mot dem som hamstrer.

Finnmarken 1940

Lofotposten lørdag 4. mai 1946

Dampskipskai og kjøleanlegg i Båtsfjord.

Jeg vil be om spalteplass til noen bemerkninger i anledning ovennevnte sak , da det for tiden skrives i vidt aviser om disse for Båtsfjord så viktige ting. Det ble gjort en slem feil sommeren 1945 da fylkesmannen med flere var her på befaringskomiteen til nevnte bygg. For det første ble det til befaringskomiteen ikke tatt noen medlem fra midre og indre Båtsfjord. For det annet ble det ikke sagt fra omavdøde lærer Schirmers fremtidsplaner for Båtsfjord som by, og at dampskipskaaien i følge disse måtte legges på sydosstiden av Storholmen. Komiteen svarte tertimot benektende på fylkesmannens spørsmål om her var andre plasser for disse bebyggelser. Havnedirektøren med flere er såles ført bak lyset når de har funnet å måtte godkjenne den eneste plan som ble fremlagt.

Prøveboringen på Hamneset i 1945 vist flere meter dybte med leir. Det er meget nærdypt og fast fjell hele veien langs Storholmen sydosstide, fra nordøstenende til sydvesrende – ca. 1000 meter. Der vil finnes sentral og sikker grunn dampskipskai, kjøleanlegg, kullager og oljetanker. Fra sydvestenden av Storholmen og tvers i sydost ligger Søndre Sirma, hvor det også er nærdypt med god beliggenhet for guanofabrikk o. l.

Langs sydostlandet forbi Perelva, Heimen og Jakops plass i syd, videre forbi Strømmen og Srømsnes til Håpet i vest sydvest og tilbake til Liholmen (Løkholmen) til utgangspunktet i øst – nordøst kan trekkes en sirkel rundt Indre Båtsfjords store og prektige havn med god ankerbunn på opptil 15 favner vann, og som – medregnet Neptunbukta – har tre ganger såstor ankerplass som Ytre Båtsfjord. At Neptunbukta nu er tilfrosset er sand nok, men isen brytes ofte opp i nord og nordvestlig storm og reker ut. Under godtrafikk vil Neptunbukta såles lett holdes isfri og åpen hele vinteren. Iberegnet Neptun hadde indre Båtsfjord før krigen 6 fiskebruk og 2 handelsmenn, og det var stor utviklingsmuligheter. Storholmen hadde før krigen 7 pene fiskebruk og for tiden bor her folk i 6 stuehus og 4 rorbuer med opptil 4 familier i hvert hus.

Storholmen liggeri sin lengde fra sydvest mot nordøst , så det kan ikke være sydsiden, men sydøstsiden man mener ikke har ankerplass for større farkoster. Sannheten er at det mellom Storholmens sydøstside og sydøstlandet

er ypperlig holdebunn, og ankerplass for større farkoster. Fra langt utenfor Storholmen nordøstende og helt til fjordbunnen og så langt Storholmen rekker fra nordøst til sydvest er det fra ca. 10 til 35 favner vann langs den alminnelige innløpsled nærmest Storholmen, hvorfiskerflåten ikke ankrer opp, da det er for dypt, ligger i leden til indre fjord, og at de som forran nevnt ikke behøver å ankre opp der. Vidre må forklares at det på sydøstsiden av Storholmen er en bukt "Fagernes" (Kilværs bruk) til Produksjonslagets kai hvor der i de store fiskeår lå fortøyet to kjøpefartøyer og 5 til 10 fiskeskøyter i beste orden. Dessuten har jeg på samme bukt hatt en fiskeskyte fortøyet i fire år , vinter som sommer, uten å lide noen som helst skade, og kan av 39 års erfaring påstå at her er den eneste isfri bukt i hele Båtsfjord . At Storholmen sydøstsiden er mer utsatt for vær og vind enn Hamneset er ikke tilfelle. Hamneset er betydelig mer utsatt i høy sjøgang fra havet og storm fra syd til sydvest.

Før krigen hadde Hamnepollen 12 a 13 fiskebruk, også like mange som Holmen og Indrefjorden til sammen. I Hamnepollen ser det ut til at 4 fiskebruk blir ferdig til kommende vårsesong. På holmen er 3 og Indrefjorden blir 3 ferdig

Fra Statens vannverk i Båtsfjord får man vann i Hamnepollen, på Storholmen sydøstside, på disponent Molviks fiskebruk og Krivonofs fiskebruk i Neptunbukten, takket være lærer Svhirmer, kjøpmann Nordby og disponenet Molviks ukuelige pågangsmot og aktive deltakelse ved pengetilskudd. At det i ytre Båtsfjord allerede er så meget bebygd at en nu er svert få plasser for fiskebruk, er vel synlig for all. Derimot rekker tettbebyggelsen fra Hamnes bare 1 km , av den 4,5 km lange vei til Perelva. Dessuten er der mange ganger større utviklingsmuligheter langs og omkringden indre fiskeværveien på 3,5 km. lengde. Alle som vil se kan oppdage dette uten å henvende seg til reguleringsmyndighetene forts. neste nr.

Anton O Stenhaug

På grunn av att innlegget fra Anton O. Stenhaug er så langt vil siste del komme i neste nr. av "Gammelt og Nytt"

Alex

Uansett hva du gjør, så gjør det så godt du kan. Husk at det er bare to ting i livet som virkelig betyr noe, - venner og blomster.

Styre i BHML.

Styre i BHML består av Alex Bolle leder, Randi Sæther kassere, Tove GJ. Pedersen sekretær, Arne Martin Pedersen, Wanja Karstensen, Ingunn Lister og Gerd Karin Tobiasen styremedlemmer.

Medlemmer.

Båtsfjord Historie og Museumslag har pr. i dag 35 medlemmer, men ønsker oss flere. **Bli medlem du også!**

Medlemskontingenten for 2007 er kr 150,-, alderspensjonister kr. 100,-.

Som medlem vil du få tilsend medlemsbladet " Gammelt og Nytt".

Medlemskontingenten kan du sendte til Båtsfjord Historie og Museumslag v/ Randi Sætre, Klausjorda 40. 9990 Båtsfjord. Bankkontonr.:4930.12.92901

Etterlysning!

Vi har planer om å lage en utstilling av et gammeldags kjøkken. I den forbindelse ønsker vi forskjellige ting til det. Kjøkkenbord, stoler, pyntehyller, div. huskeråd og med mer. Har du noe å gi ta gjerne kontakt. Eller kom å besøk oss i lensmannsgata 4. hver mandag og tirsdag kl. 18,00

Stoff til bladet

Har du stoff eller bilder som vi kan bruke i bladet, kan du sende det på mail til abolle@online.no eller til Alex Bolle Postboks 137, 9991 Båtsfjord. Alt stoff taes i mot med takk. Du kan også ta kontakt på tlf. 789 83888 eller mobil 91 77 52 92. Neste nr. vil komme ut i desember, stoff til bladet må sendes innen 1. desember 2007.

Motvind er kun godt når man skal den andre vei